

විදුලටු 4 පාඨයකට සෞඛ්‍යමය

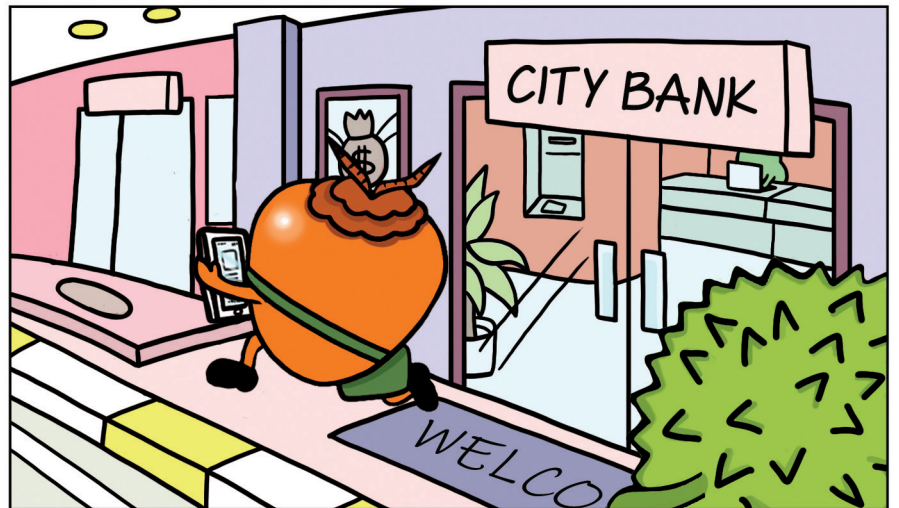
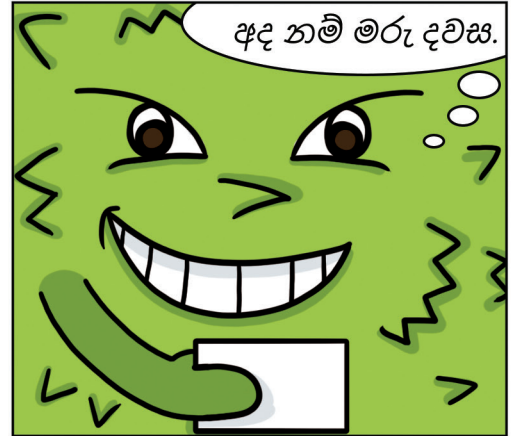
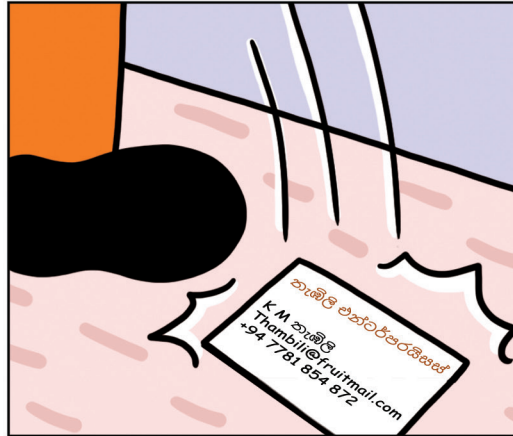
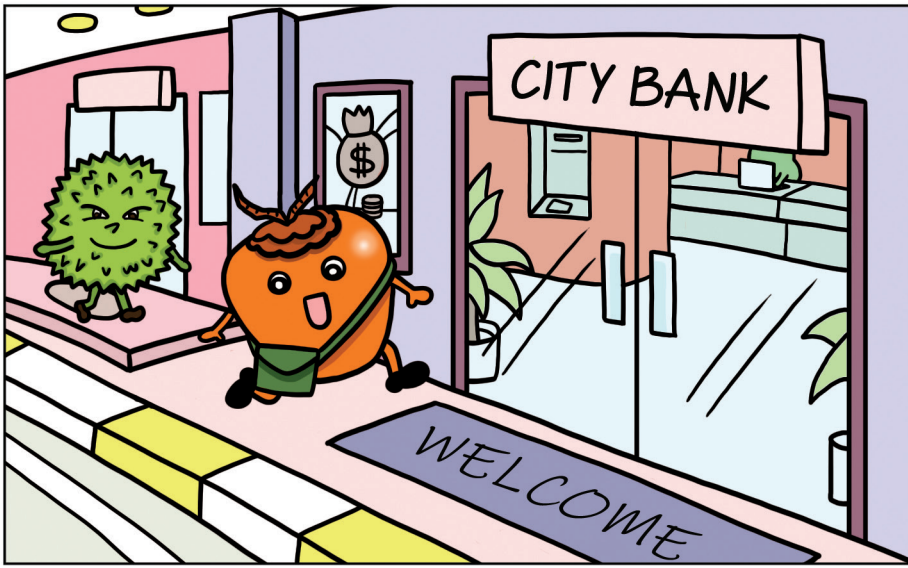

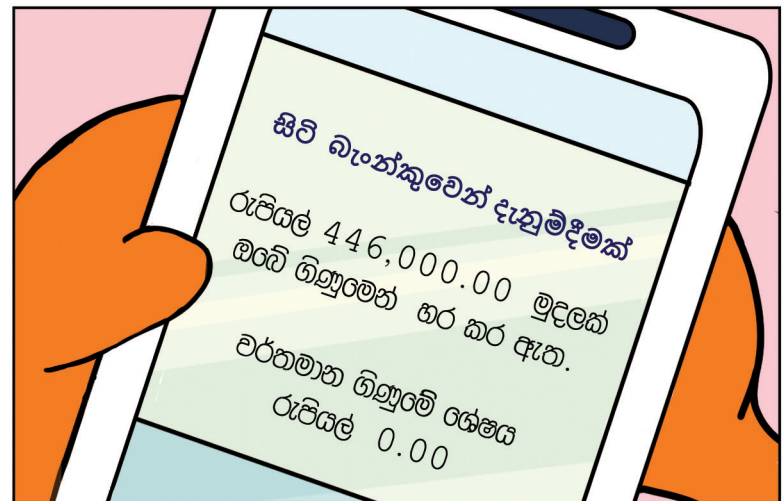
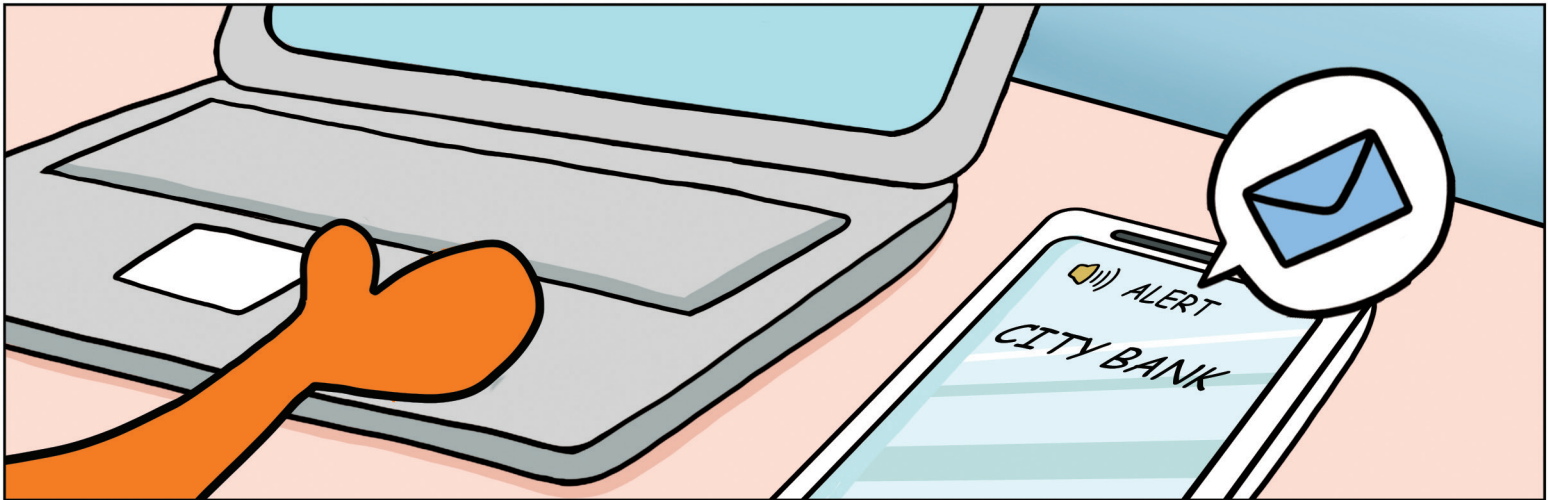
ඩිජිටල් අනන්‍යතා සොරකම

හැඳින්වීම

අනන්‍යතා සොරකම් අන්තර්ජාලයේ සහ ඉන් ටිටන දී ද සිදුවිය හැක. යමෙකුගේ අවසරයකින් තොරව, ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පුද්ගලික තොරතුරු රැස් කිරීම සහ අපරාධ ක්‍රියා සඳහා එම තොරතුරු භාවිතා කිරීම මීට අදාළ වේ. වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ ණයවරපත් (credit card) හෝ හරපත් (debit card) විස්තර භාවිතා කර, ඔවුන්ට අයත් නොවන මුදල වියදුම් කිරීම මීට උදාහරණයක් ලෙස දැක්විය හැක.

යමෙකුගේ අනන්‍යතාවය සොරකම් කළ හැකි ක්‍රම කිහිපයක් තිබේ, එක් ක්‍රමයක් වන්නේ නතුබැම් (phishing) කිරීමයි. මෙම ක්‍රමය අපරාධකරුවන් විසින් යම්කිසි සංවිධාන (බැංකුවක් හෝ සමාගමක්) ලෙස පෙනී සිටී. සාමාන්‍යයෙන් මෙය සිදු කරනු ලබන්නේ පුද්ගලයන්ගෙන් විද්‍යුත් පණිවිඩ හෝ කෙටි පණිවිඩ හරහා පුද්ගලික මූල්‍ය තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමෙනි.

කොහොමද මේක උනේ?

මොකක්ද?

සිටි බැංකුවෙන් දැනුම්දීමක්
රුපියල් 446,000.00 මුදලක්
ඔබේ ගිණුමෙන් හර කර ඇත.
වර්තමාන ගිණුම් ශේෂය
රුපියල් 0.00

නැඹිලි මහතා තතුබැම් ඊමේල්
පණිවිඩයක් විශ්වාස කර
ඔහුගේ පුද්ගලික තොරතුරු
ලාබා දුන් නිසා ඉතිරි කළ මුදල්
සියල්ලම ඔහුට නැති උනා.

අන්තර්ජාලයේ පුද්ගලික තොරතුරු
ලාබා දීමේදී ප්‍රවේසම් වන්න.

මගේ සල්ලි ඔක්කොම
කොහොද ගියේ?

අයියෝ!

උගන් පාඩම්

තතුරැම් (phishing) වලින් ආරක්ෂා වීමට උපදෙස්

- ඔබේ බැංකු තොරතුරු විමසන සැකකටයුතු වෙබ් අඩවිවලට ප්‍රවේශ වීමෙන් වළකින්න.
- කිසියම් සැක සහිත ගනුදෙනුවක් සිදු වී තිබේදැයි තහවුරු කරගැනීමට ඔබේ ආයතනික සහ බැංකු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව සැමවිටම දැඩි සැලකිල්ලක් යොමු කරන්න.
- මූල්‍ය ගනුදෙනු සඳහා ආරක්ෂිත වෙබ් අඩවි පමණක් භාවිතා කරන්න. මිල දී ගැනීමක් සඳහා ඔබේ ආයතනික තොරතුරු අන්තර්ජාලයේ ඇතුළත් කරන විට, සාමාන්‍යයෙන් නම් එම වෙබ් අඩවි තීරුවේ වම් කෙළවරේ අගුලක ලාංඡනයක් පෙනෙන්නට තිබිය යුතුයි. එවැනිවිට නොමැති නම්, ඔබේ තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමෙන් වළකින්න.
- ඔබේ බැංකුව හෝ විශ්ව විද්‍යාලය වැනි පිළිගත් ආයතනවලින් යැයි කියමින් පුද්ගලික තොරතුරු ඉල්ලා සිටින විද්‍යුත් පණිවිඩවලට පිළිතුරු දීමෙන් වළකින්න. මෙම සැක සහිත විද්‍යුත් පණිවිඩ ගැන අදාළ ආයතනය අමතා තොරතුරු තහවුරු කරගන්න.
- සාමාන්‍ය සංවේදනය, දැනීම පාවිච්චි කරන්න. “පැරීසියට නොමිලේ සංචාරයක් දිනාගැනීම සඳහා ඔබේ ක්‍රෙඩිට් කාඩ් අංකය ඇතුළත් කරන්න!” වැනි අදහාගත් නොහැකි දීමනාවක් හිමිවන බව පැවසෙන්නේ නම්, එය වංචාවක් වීම සඳහා ඉහළ සම්භාවිතාවක් තිබේ.
- පොදු වයිආයි කලාපවල වයිආයි පහසුකම් භාවිතා කරන විට පුද්ගලික තොරතුරු හුවමාරු ගැනීමෙන් වළකින්න. පොදු වයිආයිවල ආරක්ෂාව අඩු අතර, ඒවා පහසුවෙන් “හැක්” කළ හැක.
- නොරිටන් ප්‍රති-වයිරස සමාගමෙන් හෝ එවැනි වෙනත් සමාගමකින් එවන ලද්දක් බව පවසමින්, යමක් බාගත කරගැනීම සඳහා ඔබව පොළඹවන විද්‍යුත් පණිවිඩ ගැන අවධානයෙන් සිටින්න. එම විද්‍යුත් පණිවිඩයට පිළිතුරු සැපයීම මගහැර, ඔබම ඒ සමාගම හා සම්බන්ධ වී අදාළ තොරතුරුවල සත්‍ය අසත්‍ය බව සැක හැර දැනගන්න.